

TEŠIAME rubriką „IŠDRĮSK PAKLAUSTI SPECIALISTO!“

Jei ir Jūs turite klausimų, Tarnybos specialistams - logopedui, socialiniam ar specialiajam pedagogui, psichologui, - rašykite mums el. paštu spt.pasvalys@gmail.com

Išdrįsk paklausti specialisto! Šįkart atsako Tarnybos socialinė pedagogė Živilė Vaidžiūnienė.

Socialinis pedagogas ar socialinis darbuotojas. Kuo skirtingos ir panašios šios profesijos? Šis klausimas iškyla ne vienam žmogui ieškančiam pagalbos sau ar savo šeimai. Tikra tiesa, profesijų pavadinimai panašūs, bet veiklos turi skirtumų. Abiejų profesijų atstovai turi daug prasmingo ir reikalingo darbo su žmonėmis tik jų darbo pobūdis nėra vienodas. Abiejų profesijų atstovai dirba su žmogumi ir dažnai bendradarbiauja norėdami jam padėti. Abi profesijos yra labai svarbios ir reikalingos visuomenei.

SOCIALINIS PEDAGOGAS	SOCIALINIS DARBUOTOJAS
Socialinis pedagogas dirba su asmeniu (individualus darbas) – vaiku, tėvais (teisėtais vaiko atstovais), pedagogais, kitais švietimo įstaigoje dirbančiais specialistais.	Socialiniai darbuotojai savo veikloje susiduria su įvairiomis socialinėmis žmonių grupėmis. Socialinio darbuotojo klientai yra: pavieniai asmenys, šeimos, žmonių grupės, organizacijos, bendruomenės.
Socialinio pedagogo paskirtis teikti vaikui socialinę pedagoginę pagalbą, padėti jam geriau adaptuotis visuomenėje, švietimo ar globos įstaigose, kitose socialinėse institucijose vykdančiose ugdymo funkcijas, panaudoti teorines žinias ir jas kūrybiškai perteikti, rengti socialines programas ir projektus, užtikrinti vaikų laisvalaikio veiklos formų įvairovę.	Socialinio darbuotojo kaip specialisto paskirtis, sustiprinti žmogaus prisitaikymo prie aplinkos sugebėjimus, atstatyti ryšius su visuomene, padėti jam integruotis į ją ir skatinti pilnavertiškesnę žmogaus socialinį funkcionavimą.
Pagrindinis socialinio pedagogo veiklos tikslas – vaiko gerovė, saugumas siekiant pozityvios integracijos ir socializacijos visuomenėje, skatinant visavertę asmenybės raišką, pilietinę brandą.	Pagrindinis socialinio darbuotojo veiklos tikslas – suteikti galimybę žmonėms (grupėms, bendruomenėms) savarankiškai įveikti iškilusias socialines problemas.

<p>Socialinio pedagogo veikla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertina ir padeda spręsti vaikams iškilusias problemas. Dirba su vaikais priklausomais nuo alkoholio, narkotinių medžiagų, patiriančiais fizinį smurtą, seksualinį išnaudojimą ir t. t. • Atstovauja ir gina vaikų teises policijos nuovadoje, teisės saugos ir kitose institucijose. • Padeda tėvams ugdyti savo vaiką, suprasti jo socialinius, psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą. Informuoja tėvus apie jų teises ir pareigas, galimybę gauti socialinę pagalbą. • Inicijuoja išteklių būtiniausių vaikų ir jų šeimų poreikių patenkinimui. • Bendradarbiauja su klasių auklėtojais, kitais pedagogais sprendžiant vaikų socialines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų. Padeda pedagogams suvokti kaip vaiko socialinės problemos įtakoja jo elgesį, pažangumą, lankomumą. • Lanko vaikus jų namuose, jeigu klasės auklėtojo galimybės išsemtos. • Palaiko ryšius su įvairiomis valstybinėmis institucijomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis teikiančiomis socialinę, psichologinę, teisinę pagalbą. 	<p>Socialinio darbuotojo veikla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yra pasišventęs tarnauti žmonėms, stengiasi ugdyti jų saviraišką, gerina savo profesinį pasirengimą, savo veikla siekia intensyvinti visuomenės raidą. • Nustatyti socialinę problemą (aiškintis priežastis, kurios sukelia kliento problemą, rinkti informaciją apie galimus paramos šaltinius, skatinti klientą savarankiškai ieškoti pagalbos). • Planuoti paramą (sudaryti paramos programą, tinkamai pasirinktas paramos teikimo modelis). • Teikti paramą (atstovauti ir ginti kliento interesus, aktyvinti žmones, informuoti visuomenę apie prognozuojamas socialines problemas). • Įvertinti paramą (aiškintis kliento priklausomumą nuo socialinio darbuotojo, įvertinti paramos procesą). • Bendradarbiauti su socialiniais partneriais. • Tobulinti profesinę veiklą.
<p>Socialinis pedagogas yra susipažinęs su socialine pedagogika. Socialinė pedagogika – tai edukologijos mokslų šaka, nagrinėjanti vaikų socialinį ugdymą.</p>	<p>Socialinis darbuotojas turi suprasti, kaip funkcionuoja visuomenė ir kaip joje funkcionuoja individas. Tam reikalingas išstisas kompleksas tarpusavyje susijusių žinių apie žmogų, jo aplinką, tarpusavio santykius bei veiksnius, įtakančius ryšį su aplinka.</p>

Taigi socialinis pedagogas daugiau dirba su vaiku ir jį įtakančiais žmonėmis, o socialinis darbuotojas su įvairiomis klientų grupėmis, nors abiejų darbo tikslų kryptis vienoda: siekti pozityvios socialinės integracijos. Abu specialistai atlieka bendrus vaidmenis: tarpininko, mokytojo, advokato (gynėjo), konsultanto. Specifiniai socialinio pedagogo vaidmenys: bendros veiklos dalyvio, dvasinio vadovo, socialinio terapeuto, visuomeninio veikėjo, psichoterapeuto, eksperto, pagalbininko. Prie socialinio darbuotojo išskirtinai priskiriamas įgalintojo (įgaliotojo) vaidmuo. Tad galima teigti, kad socialinio darbuotojo ir socialinio pedagogo profesijos yra integralios bei papildančios vienas kitą, kas labai svarbu siekiant šių profesijų atstovų bendradarbiavimo. Komanda

– labai svarbi abiejų specialistų bendradarbiavimo galimybė, nes tik tokiu būdu galima optimaliau nustatyti socialinės pedagoginės pagalbos poreikius, išplėsti tarpinstitucinį ir tarpžinybinį bendradarbiavimą. Socialinis pedagogas ir socialinis darbuotojas dirba skirtingose komandose, tačiau sprendami vaiko bei jo šeimos problemas susitinka vienoje tarpdisciplininėje komandoje.

Gairės parengtos pagal:

1. Aurelija Reinikovienė „Socialinių pedagogų ir socialinių darbuotojų bendradarbiavimo galimybės“.
2. Sigita Dirgėlienė „Socialinis pedagogas – vaiko advokatas“.
3. <https://mokslai.lietuviuzodynas.lt/sociologija/socialinis-darbuotojas-ir-socialinis-pedagogas>